

Procedura organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole dla uczniów, którzy posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

Podstawa prawna

Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591)

Cel

Procedura została opracowana w celu:

- doprecyzowania zakresu zadań nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w szkole, związanych z organizowaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla ucznia, który posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, po uprzednim rozpoznaniu jego indywidualnych możliwości psychofizycznych,
- usprawnienia współpracy między nauczycielami i specjalistami organizującymi pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole,
- ujednoczenia sposobu współdziałania nauczycieli, rodziców i specjalistów.

Zakres

Procedura dotyczy objęcia ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego pomocą psychologiczno-pedagogiczną od momentu podjęcia opieki nad uczniem przez nauczyciela do momentu zakończenia planowanych działań.

Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydawane są przez zespoły orzekające, które działają przy poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Katalog niepełnosprawności, które uprawniają do ubiegania się o orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, jest ściśle określony i ograniczony. Orzeczenia są wydawane w stosunku do uczniów:

- niesłyszących lub słabosłyszących,
- niewidomych i słabowidzących,
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- z upośledzeniem umysłowym,
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Uczeń – ma prawo i możliwość uczestnictwa w szkole w odpowiednio zorganizowanych zajęciach rozwijających jego uzdolnienia, w zajęciach specjalistycznych: korekcyjno – kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych, innych o charakterze terapeutycznym, które będą zaspokajały jego indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne.

Specjaliści: psycholog, pedagog, terapeuta pedagogiczny, logopeda – organizują zajęcia specjalistyczne, prowadzą badania i działania diagnostyczne, podejmują działania z zakresu profilaktyki, wspierają nauczycieli poszczególnych grup i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Dyrektor – jest zobowiązany do zapewnienia uczniom, nauczycielom i rodzicom odpowiednich warunków do zorganizowania i prowadzenia działań wspomagających rozwój ucznia. Monitoruje działania nauczycieli i specjalistów oraz sprawuje nadzór pedagogiczny.

Rodzice/prawni opiekunowie – są zobowiązani do zapoznania się z procedurami organizowania zajęć wspomagających rozwój ucznia i przestrzegania ustalonych zasad, wyrażają zgodę na uczestnictwo ucznia w zajęciach wspomagających rozwój w ramach organizowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Nauczyciele – są odpowiedzialni za wspomaganie rozwoju dziecka w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Troszczą się o odpowiednie przygotowanie się do zajęć i ich właściwe prowadzenie.

Zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej – członkowie zespołu wspólnie opracowują indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), w którym uwzględnia się poszczególne formy i okres udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz ustala wnioski dotyczące dalszej pracy z uczniem.

Sposób prezentacji procedur

1. Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej szkoły.
2. Zapoznanie nauczycieli i specjalistów w dziedzinie wychowania oraz rodziców z treścią procedur.
3. Zapoznanie rodziców z obowiązującymi w placówce procedurami na zebraniach organizacyjnych we wrześniu każdego roku szkolnego.

Tryb dokonywania zmian w procedurze

Wszelkich zmian w opracowanych procedurach może dokonać z własnej inicjatywy lub na wniosek rady pedagogicznej dyrektor placówki. Wnioskodawcą zmian może być również rada rodziców. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

Zasady wchodzi w życie z dniem 12 kwietnia 2018 r

Wprowadza się zmiany w treści zasad z dniem 12 kwietnia 2018 r.

Zadania zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

Dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dyrektor szkoły powołuje zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Członkowie zespołu wspólnie opracowują indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), w którym uwzględnia się poszczególne formy i okres udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, oraz ustalają wnioski dotyczące dalszej pracy z uczniem. Realizują go w ramach zajęć obowiązkowych, nadobowiązkowych oraz dodatkowych, które ustala dyrektor.

Zadaniem powołanego zespołu jest współpraca z rodzicami, specjalistami oraz – w zależności od potrzeb – poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, lub innymi osobami, których wiedza i umiejętności będą pomocne w zaplanowaniu pomocy dla ucznia. Członkowie zespołu wykonują następujące zadania:

1. Dokonują wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, korzystając również z informacji uzyskanych od rodziców.
2. Opracowują indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny uwzględniający zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznej.
3. Nie rzadziej niż raz w roku szkolnym dokonują oceny efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, informując dyrektora i rodziców o efektach tej pracy poprzez udostępnienie jej wyników oraz wniosków do dalszej pracy z uczniem.
4. Dokonują oceny efektywności danej formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej po zakończeniu jej udzielania.
5. W miarę potrzeb dokonują modyfikacji programu, pamiętając o tym, by poinformować rodziców o zmianach i udostępnić im zmodyfikowany program.
6. Podejmują działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, w tym również z udziałem rodziców.

7. Dokumentują udzielaną pomoc oraz badania lub inne czynności uzupełniające; dla każdego ucznia dokumentacja gromadzona jest w formie np. indywidualnej teczki, którą podczas rozmowy z rodzicami warto udostępnić, by wskazać postępy rozwojowe.
8. W miarę potrzeb organizują spotkania zespołu, w których mogą także uczestniczyć:
 - na wniosek dyrektora szkoły – przedstawiciel poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej,
 - na wniosek rodziców ucznia lub za ich zgodą – inne osoby, w szczególności lekarz, psycholog, pedagog, logopeda lub inny specjalista.

Zadania dyrektora szkoły

1. Po uzyskaniu informacji od nauczycieli lub specjalistów o konieczności organizacji zajęć rozwijających uzdolnienia, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych i innych o charakterze terapeutycznym bezzwłoczne powiadomienie innych nauczycieli, wychowawców grup, specjalistów o potrzebie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
2. Powołanie zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.
3. Ustalenie form udzielania pomocy i okresu ich udzielania oraz wymiaru godzin, w jakich ta pomoc będzie udzielana.
4. Powiadomienie na piśmie rodziców o przyznanej pomocy, jej formach, okresie jej udzielania, wymiarze godzin, w których poszczególne formy pomocy będą realizowane.
5. Wyznaczenie koordynatora zespołu.
6. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej, czyli umożliwienie odbywania specjalistycznych zajęć z dzieckiem poprzez zatwierdzenie zaplanowanych przez zespół (lub nauczycieli prowadzących zajęcia wspierające i korygujące rozwój) zajęć edukacyjnych lub zajęć określonych w indywidualnym programie edukacyjno – terapeutycznym (IPET).
7. Z racji sprawowanego nadzoru pedagogicznego monitorowanie bieżącej pracy nauczycieli i działań podejmowanych przez specjalistów w ramach udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej; dyrektor może zdecydować o ewentualnym wcześniejszym zakończeniu udzielania danej formy pomocy wyłącznie na wniosek rodziców dziecka lub nauczyciela prowadzącego zajęcia specjalistyczne.

Zadania nauczyciela, wychowawcy klasy, specjalisty

1. Nauczyciel, wychowawca klasy, specjalista zobowiązany jest do rozpoznawania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych, w tym zainteresowań i uzdolnień ucznia na podstawie obserwacji pedagogicznych.
2. Nauczyciele, wychowawcy oraz specjaliści prowadzą obserwację pedagogiczną w trakcie bieżącej pracy z uczniami, mającą na celu rozpoznanie u uczniów:
 - trudności w uczeniu się, w tym – w przypadku uczniów klas I–III szkoły podstawowej – ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się, lub
 - szczególnych uzdolnień.
3. W przypadku stwierdzenia, że uczeń ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, odpowiednio nauczyciel, wychowawca lub specjalista niezwłocznie udzielają uczniowi tej pomocy w trakcie bieżącej pracy z uczniem i informują o tym wychowawcę klasy.

Wychowawca klasy jako członek zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej powinien:

- przeprowadzać obserwacje pedagogiczne (dokonać diagnozy rozwoju i funkcjonowania ucznia, rozpoznawać potrzeby rozwojowe poprzez badania diagnostyczne, np. badania logopedyczne rozwoju mowy),
- nawiązać współpracę z rodzicami, czyli zdiagnozować środowisko rodzinne,
- sformułować potrzeby rozwojowe ucznia,
- informować rodziców o możliwościach i rodzaju pomocy udzielanej uczniowi,
- wnioskować do specjalisty o objęcie ucznia zajęciami pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- w trakcie bieżącej pracy z uczniem realizować pomoc psychologiczno-pedagogiczną,
- ustalić terminy pracy specjalistów z dzieckiem oraz indywidualny lub grupowy program pomocy psychologiczno-pedagogicznej, który dokumentuje w dzienniku pracy nauczyciela lub dziennikach zajęć z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- dokonać oceny postępów ucznia oraz ustalić wnioski do dalszej pracy z nim.

Zadania koordynatora zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Po podjęciu decyzji o objęciu ucznia wskazaną przez dyrektora formą pomocy, zaplanowaniu sposobów i terminów udzielania pomocy, koordynator powinien:

- uzyskać pisemną zgodę rodziców na udział ucznia w zajęciach specjalistycznych, które powinny trwać do czasu złagodzenia bądź wyeliminowania zaburzeń stanowiących powód objęcia daną formą pomocy,
- po uzyskaniu zgody poinformować rodziców o terminie spotkania zespołu oraz ustalonych sposobach pracy, wymiarze godzin i okresach udzielania pomocy,
- poinformować rodziców, że mogą wnioskować o udział psychologa, pedagoga, logopedy lub innego specjalisty w spotkaniach zespołu (osoby biorące udział w spotkaniach są obowiązane do nieujawniania poruszanych na nich spraw – taką informację powinien przekazać koordynator zespołu lub nauczyciel prowadzący indywidualne zajęcia z uczniem),

Rodzice

1. Na początku roku szkolnego zapoznają się z proponowanymi przez szkołę formami pomocy dla rodziny oraz warunkami współpracy z rodziną.
2. Mają możliwość składania wniosku o udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub indywidualnego wsparcia w rozwoju dla ucznia na terenie szkoły.
3. Wyrażają zgodę na prowadzenie terapii dla ucznia, czyli realizację programu terapeutycznego na terenie szkoły.
4. Zapoznają się z indywidualnym programem terapeutyczno-edukacyjnym oraz z materiałami metodycznymi do pracy z uczniem, udostępnionymi przez nauczyciela terapeutę (wykorzystanie dostępnych materiałów do pracy z uczniem na terenie domu rodzinnego).
5. Uczestniczą w szkoleniach i spotkaniach grupowych dla rodziców, organizowanych w miarę potrzeb.